

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Α. ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Η απονομή της Δικαιοσύνης είναι συνυφασμένη με πληθώρα πολλών και πολύμορφων προβλημάτων που αφορούν τόσο στην οργανωτική και διοικητική δομή της, όσον και τη λειτουργία της μέσω των Διοικητικών, Ποινικών και Πολιτικών Δικαστηρίων και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την επίλυσή τους. Τα σημαντικότερα από αυτά αφορούν στην πολυνομία, την καθυστέρηση απονομής της δικαιοσύνης, τα προβλήματα στη λειτουργία του Σωφρονιστικού Συστήματος. Για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά οι θεσμοί αυτοί απαιτούνται σημαντικές πιστώσεις, ώστε να καλυφθούν τα τεράστια κενά που υπάρχουν σε έμψυχο υλικό (Δικαστές, Εισαγγελείς, Δικαστικοί υπάλληλοι, Σωφρονιστικοί υπάλληλοι, Εξωτερική Φρουρά των Καταστημάτων Κράτησης) και να αναβαθμιστεί η υλικοτεχνική υποδομή τους, η οποία είναι υποβαθμισμένη.

Για το σκοπό αυτό:

1. Ανατίθεται η ευθύνη της Διοίκησης της Δικαιοσύνης στις Ολομέλειες των Ανωτάτων Δικαστηρίων.
2. Καταργείται η δυνατότητα του Υπουργού να παραγγέλλει προκαταρκτική εξέταση.
3. Διευρύνεται και ενισχύεται ο θεσμός της Επιθεώρησης των Δικαστηρίων.
4. Αναβαθμίζεται ο ρόλος της Εθνικής Σχολής Δικαστών.
5. Δημιουργείται Γενική Γραμματεία Χαρτογράφησης και Κωδικοποίησης της Νομοθεσίας με αρμοδιότητα: α) τη δημιουργία και την επικαιροποίηση πολυδιάστατου χάρτη νομοθεσίας, βάσει του οποίου θα μελετώνται οι επιπτώσεις των νομοσχεδίων και στον οποίο θα εντάσσονται οι νέοι νόμοι και β) την υποχρεωτική κωδικοποίηση των βασικών νομοθετημάτων μετά από κάθε τροποποίησή τους.
6. Αποκαθίσταται σταδιακά και προασπίζεται το ειδικό μισθολόγιο Δικαστών και Εισαγγελέων.
7. Αναβαθμίζεται ο θεσμικός ρόλος των Δικηγορικών Συλλόγων και των Δικηγόρων ως συλλειτουργών της Δικαιοσύνης, καθώς και των υπαλλήλων της γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών της χώρας.
8. Δημιουργείται και λειτουργεί Δικαστική Αστυνομία.
9. Επανεξετάζεται συνολικά το καθεστώς αδειών κρατούμενων, το καθεστώς εξαγοράς ποινών και των προϋποθέσεων της υφ' όρων απόλυσης.
10. Αποσυμφορούνται οι φυλακές από κρατούμενους για πράξεις ήσσονος παραβατικότητας και επεκτείνεται ο θεσμός της παροχής κοινωφελούς εργασίας.
11. Δημιουργούνται Ειδικά Τμήματα Δικαστηρίων για την ταχεία και άμεση εκδίκαση υποθέσεων ιδιαίτερου οικονομικού ή επενδυτικού ενδιαφέροντος ή ειδικών κλάδων.

12. Αναμορφώνονται όλοι οι Δικονομικοί Κώδικες με την εισαγωγή σύγχρονων απλοποιημένων διαδικασιών, που θα απαντούν αποτελεσματικά στα καθημερινά προβλήματα και θα διασφαλίζουν την ταχύτητα του δικαιοδοτικού έργου των Δικαστηρίων, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ποιότητας των αποφάσεων και των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών.
13. Μαγνητοφωνούνται τα πρακτικά συζήτησης ενώπιον όλων των ποινικών, πολιτικών και διοικητικών Δικαστηρίων.
14. Μηχανογραφούνται πλήρως οι Δικαστικές Υπηρεσίες και διασυνδέονται με τους Δικηγόρους, Συμβολαιογράφους, Δικαστικούς Επιμελητές και Υποθηκοφύλακες, με σκοπό την επέκταση της ηλεκτρονικής κατάθεσης των δικογράφων και των σχετικών εγγράφων, την έκδοση και καταχώρηση αποφάσεων και πιστοποιητικών, την ταχεία ηλεκτρονική ανταλλαγή στοιχείων και πληροφοριών με τις υπόλοιπες κρατικές υπηρεσίες, καθώς και την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων, γραμματίων προκαταβολών δικηγορικής αμοιβής και άλλων παραστατικών πληρωμής.

B. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Πλήρωση των υφισταμένων κενών και αύξηση, όπου απαιτείται, των οργανικών θέσεων Δικαστών, Εισαγγελέων και Δικαστικών Υπαλλήλων, ως βασικό μοχλό για την ορθή και ταχεία απονομή Δικαιοσύνης. Ειδικότερα:

1. Οργάνωση, Διοίκηση και Λειτουργία Διοικητικών Δικαστηρίων
 Η Διοικητική Δικαιοσύνη παρ' ότι κατά κανόνα απονέμεται ορθά, πάσχει σοβαρά ως προς το χρόνο απονομής της. Συνέπεια αυτού είναι η ουσιαστική αρνησιδικία και ακύρωση της λειτουργίας της που ουσιαστικά εξυπηρετεί το Ελληνικό Δημόσιο και βλάπτει τους πολίτες που προσφεύγουν σ' αυτήν ως δικαιούχοι για την ικανοποίηση του δικαίου τους. Προτείνεται οι υποθέσεις να δικάζονται στην αρχικά ορισθείσα δικάσιμό τους, λαμβάνοντας υπ' όψη τα έγγραφα του προσφεύγοντος ιδιώτη και να επιβάλλονται χρηματικές ποινές στους κατά νόμο υπευθύνους της καθυστέρησης, οσοδήποτε ψηλά κι αν βρίσκονται (Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς κλπ).
2. Οργάνωση, Διοίκηση και Λειτουργία Ποινικών Δικαστηρίων
 - a. Περιορισμός των ποινικών αδικημάτων που αναγράφονται στον Ποινικό Κώδικα, καθώς και σε ελάχιστους ειδικούς Ποινικούς Νόμους, προκειμένου να μειωθεί αποτελεσματικά η ύλη των Ποινικών Δικαστηρίων και να απονέμεται ταχύτερα η Ποινική Δικαιοσύνη.
 - b. Κατάργηση μεγάλου αριθμού Ειδικών Ποινικών Νόμων. Η παράβαση διατάξεων των καταργουμένων Ειδικών Ποινικών Νόμων μετατρέπεται σε παράβαση διοικητικών διατάξεων που επισύρει την επιβολή διοικητικού προστίμου. Οι διοικητικές διαφορές που θα προκύπτουν, θα επιλύονται από Ειδικές Επιτροπές επίλυσης διοικητικών διαφορών.
3. Οργάνωση, Διοίκηση και Λειτουργία Πολιτικών Δικαστηρίων (επίλυσης αστικών διαφορών).
 Και σ' αυτήν τη λειτουργία η ορθή και σύντομη απονομή της Δικαιοσύνης πάσχει για τους λόγους που προαναφέρθηκαν και στις προηγούμενες λειτουργίες, διότι, εξ αιτίας της έλλειψης Δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων, καθυστερεί, όπως και στα Ποινικά και Διοικητικά Δικαστήρια, ο προσδιορισμός δικασίμων. Στα Ειρηνοδικεία εκκρεμούν περισσότερες από 150.000 αιτήσεις για τη ρύθμιση των υπερχρεωμένων νοικοκυριών (ν. 3869/2010), με αποτέλεσμα να προσδιορίζεται η εκδίκασή τους μετά 4 έως 8 χρόνια, με αποτέλεσμα ακυρώνεται στην πράξη όλη διαδικασία, επειδή υπάρχει ανασφάλεια σχετικά με την απαγόρευση πλειστηριασμών από τις τράπεζες και τον χρόνο που αυτή θα ισχύει. Το θέμα αυτό αποτελεί μείζον κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο ενδέχεται να δημιουργήσει κοινωνική έκρηξη στην περίπτωση που λήξει ο νόμος για την απαγόρευση των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας των οφειλετών προς τράπεζες και θα πρέπει να ρυθμισθεί άμεσα ως εξής:

- c. Να προσληφθούν 100 τουλάχιστον Δικαστές Ειρηνοδίκες (υπάρχουν σε λίστα αναμονής) για να στελεχώσουν τα κενά που υπάρχουν εκ της συσσώρευσης αυτών των υποθέσεων και το ορθότερο να υπάρχουν τουλάχιστον 2 Δικαστές σε κάθε Ειρηνοδικείο, ανάλογα με τον φόρτο εργασίας του, που να απασχολούνται αποκλειστικά με τις υποθέσεις του ν. 3869/2010.
- d. Εφ' όσον το αίτημα πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις, να χορηγείται εξ αρχής αναστολή εκτέλεσης κατάσχεσης και πλειστηριασμού της πρώτης κατοικίας.
- e. Να καθιερωθούν Μονομελή Δικαστήρια στον πρώτο βαθμό εκδίκασης των πολιτικών υποθέσεων και, παράλληλα, να καθιερωθούν τα Πολυμελή Δικαστήρια στο δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας.

Κυβερνητικό Πρόγραμμα των ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2013